

ΤΙ ΕΧΑΣΑΜΕΝ!

ΠΟ ίκανης ώρας ἐκ. Γηγενής εἶχε σιωπήσει καὶ παρετήρει τοὺς διερχομένους διὰ τῆς ὁδοῦ, ὅν ἡ γραμμή, κατὰ τὴν ώραν ἔκείνην τοῦ ἑσπερινοῦ περιπάτου, ἥτο πυκνὴ καὶ ἀδιάκοπος. Διέκρινα δὲ εἰς τὰ χεῖλη του μίαν κίνησιν ὡς νὰ ἐμέτρα τοὺς διαβάτας. "Εξαφνα μοῦ εἶπε χωρὶς νὰ στραφῇ:

— Πολὺ καλὴ θέσις διὰ παρατηρήσεις. Έγὼ δὲν ἀγαπῶ τὰ καφενεῖα· ἀλλὰ τοῦ λοιποῦ θὰ ἔρχωμαι καμμιὰ φορά βράδυ βράδυ νὰ ἐγκαθίσταμαι εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόρτα διὰ νὰ βλέπω. Εἶνε ἐνδιαφέρον τὸ θέαμα αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες, μετὰ τὴν ἐργασίαν ἢ τὴν ἀργίαν τῆς ήμέρας, ἔξερχονται διὰ νὰ ἔδουν καὶ διὰ νὰ τοὺς ἔδουν. Ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν πρόκειται. Ἐκεῖνο, τὸ ὄποιον μοῦ κάμνει ἔξαιρετικὴν ἐντύπωσιν εἶνε τὸ πλήθος τῶν μυῶπων. Ἐντὸς δλίγων λεπτῶν ἐμέτρησα 37 διοπτροφόρους· 37 ἐπὶ 200 περίπου. Καταπληκτικὴ ἀναλογία, τὴν ὄποιαν ἄλλως καθ' ἐκάστην παρατηροῦμεν εἰς τὴν κοιγωνίαν μας. Δέκα τοῖς ἑκατὸν τούλαχιστον εἶνε μυῶπες, χωρὶς νὰ λάθωμεν ὑπ' ὅψιν τὰς κυρίας αἵτινες κρατοῦν φασαμαὶ ν καὶ αἵτινες, ἀν εἶχον πράγματι δλαι μυῶπιαν, θὰ μετέβαλλον τὴν πόλιν μας εἰς «χώραν τῶν στραβῶν». Ἀλλὰ τῶν κυριῶν ἡ μυῶπια εἶνε ἀπλὴ μόδα, ὅπως ἥτο κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἀναγεννήσεως ἡ ἀλλοιοθωράδα. Η λάμψις τοῦ γυαλιοῦ, μὲ τὴν ταχεῖαν κίνησιν τῆς χειρός, δίδει μίαν μαρμαρυγήν εἰς τὸ βλέμμα καὶ συγχρόνως σᾶς προκαλεῖ νὰ παρατηρήσετε τὸ ώραῖον χέρι ποῦ κρατεῖ τὸ φασαμαίν.

»'Αλλ' οὐχ' ἥτον εἶνε βέβαιον ὅτι ἡ μυῶπια αὔξάνει εἰς τὸν κόσμον καταπληκτικῶς. Εἰς τὰς βορείους χώρας, εἰς τὴν Γερμανίαν ἴδιως, τὸ ἀποδίδουν εἰς τὴν κατάχρησιν τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς γραφῆς ὑπὸ φῶς ἀνεπαρκὲς ἢ τεχνητόν.

’Αλλ’ ἐδῶ εἰς τὴν Ἐλλάδα, ὅπου εἴμεθα εἰς ὅλα ἐγκρατεῖς καὶ λιτοί, ἐγκρατέστατοι δὲ καὶ λιτώτατοι πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, πῶς νὰ ἔξηγηθῇ τὸ φαινόμενον;

» Ἔγὼ — ἀν ὑποτεθῆται ὅτι εἴμαι ἀρμόδιος ν' ἀποφαγθῶ γνώμην ἐπὶ τοιούτου ζητήματος, — κλίνω μᾶλλον νὰ τὸ ἀποδώσω εἰς τὴν φυσικὴν ἔξελιξιν τοῦ ἀνθρωπίνου ὅργανισμοῦ. Πιθανώτατα ὁ ἀνθρωπός τοῦ μέλλοντος θὰ καταντήσῃ ως τυφλοπόντικος, κάτι τι βδελυρὸν καὶ ψυχρόν, τυφλὸς καὶ ἄτριχος, μὲ κρανίον λεῖον ως κολοκύνθη. Δὲν βλέπετε; ή φαλάκρα ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν πρόοδον μὲ τὴν μυωπίαν. "Ισως θ' ἀναπτυχθῆ νέα τις αἰσθησίς εὑρυτέρα καὶ ισχυροτέρα τῆς ὄρασεως, αἰσθησίς, ἡτις νὰ βλέπῃ διὰ τῶν ἀδιαφανῶν σωμάτων, ἡτις νὰ διακρίνῃ τὸν μαρτυρισμόν, ἀλλ' ή σημερινὴ ὄπτικη αἰσθησίς εἶνε καταδικασμένη νὰ ἐκλίπῃ.

— Τόσο τὸ καλλίτερο, εἶπον, ἀφ' οὗ θάντικατασταθῆ διὰ τελειοτέρας αἰσθήσεως. Τὸ σημερινόν μας ὄπτικὸν αἰσθητήριον εἶνε τόσον ἀτελές καὶ τόσον ὑποκειμενικόν.

— ’Αλλ’ εἶνε βέβαιον ὅτι θ' ἀντικατασταθῆ, ὅτι θὰ τελειοποιηθῇ; Ἄν ἔτεινε πρὸς τὴν τελειοποίησιν. δὲν ἔπρεπε γὰ βλέπωμεν καλλίτερα ἀπὸ τοὺς πρωτογενεῖς ἀνθρώπους; Ἐν τούτοις εἶνε βέβαιον ὅτι διὰ ἄγριοι εἶνε δέξιος φρέσκεστεροι ήμῶν, οἵτινες ἀξιοῦμεν ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ζωήκης κλίμακος.

«Τὴν ἔξελιξιν δὲν δύναμαι ν' ἀργηθῶ· ἀλλὰ καὶ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι τείνει πάντοτε πρὸς τὸ καλλίτερον καὶ τελειότερον. Τὸ φυσικώτερον ἀλλως θὰ ἦτο γὰ τείνη πρὸς τὴν παρακμὴν καὶ τὴν ἔξαφάνισιν. "Οπως παρακμάζῃ καὶ ἀποθνήσκῃ τὸ ζῷον, φυσικὸν εἶνε νὰ παρακμάσῃ καὶ τελευτήσῃ καὶ ἡ ζωή. Διατί λοιπὸν νὰ μὴ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ αὔξουσα μυωπία καὶ ἡ φαλάκρα εἶνε σημεῖα ἐκφυλισμοῦ καὶ παρακμῆς, ἣν θὰ ἐπακολουθήσῃ τὸ τέλος τῆς ἀνθρωπότητος;

«Οπωςδήποτε εἶνε βέβαιον ὅτι διὰ τῆς ἔξελίξεως εἰς ἀνθρωπον τὸ ζῷον δὲν ἔγινε καθ' ὅλα τελειότερον, πρὸ πάντων δὲ ὥραιότερον. Θὰ περιορισθῶ εἰς ἐν μόνον παράδειγμα. Διὰ τῆς ἔξελίξεως ἀπεβάλλαμεν τὴν οὐράνη. Ἐγίναμεν διὰ τοῦτο ὥραιότεροι ἢ τελειότεροι; Πλαντάπασιν. Ἀπλῶς ἐχάσαμεν ὥραιῶν καὶ χρήσιμον ὅργανον, οὐτινος τὴν ἔλλειψιν τόσον αἰ-

σθανόμεθα, ώστε προσπαθοῦμεν νὰ τὴν ἐναπληρώσωμεν διὰ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἐνδύματος. "Ολα μας τὰ ἐνδύματα, γυναικεῖα καὶ ἀνδρικά, ἔχουν οὐράν. 'Αλλ' ἡ προσπάθειά μας πληροῖ μόνον τῆς αἰσθητικὴν ἔλλειψιν, ἀτελῶς δὲ καὶ αὐτὴν, διότι τὸ κάλλος τῆς οὐρᾶς συνίσταται πρὸ πάντων εἰς τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν χάριν, μεθ' ἡς ἀνυψοῦται καὶ κινεῖται, ὡς σημαία, εἰς τὸν ἀέρα.

« Ή οὐρὰ εἰς τὰ ζῷα χρησιμεύει καὶ διὰ τὴν ἐκφρασιν αἰσθημάτων. 'Ο σκύλος ἐκφράζει τὰ εὐγενέστερα τῶν αἰσθημάτων του δι' αὐτῆς, καθ' ὃν περίπου τρέπον τὰ ἐκφράζουν διὰ τοῦ ριπιδίου αἱ Ἰσπανίδες.

.

« 'Αλλὰ φαντασθῆτε πόσον διάφορος καὶ πόσον καλλίτερος θὰ ἦτο ὁ κόσμος ἂν εἴχαμεν οὐράν. 'Εν πρώτοις χάριν αὐτῆς τῆς οὐρᾶς, ὁ βίος θὰ ἦτο φυσικώτερος· πιθανῶς θὰ ἔζωμεν γυμνοὶ καὶ ἔνεκα τῆς διηγενοῦς ἡλιοθεραπείας καὶ ἀεροθεραπείας, θὰ ἥμεθα ὑγιέστεροι καὶ ρωμαλεώτεροι. 'Αδύνατον δὲ θὰ ἦτο νὰ μὴ ἐπαναφέρουν οἱ ἄνθρωποι κανένα χορὸν εἰς δὸν νὰ κρατῶνται ἐν τῶν οὐρῶν καὶ δόστις θὰ προσέθετε μίαν ἀρμονίαν καὶ μίαν φαιδρότητα εἰς τὸν βίον. Ή οὐρὰ θὰ ἦτο σπουδαῖος παράγων τοῦ ἀνθρωπίνου κάλλους καὶ μία ώραία οὐρὰ θάντεστάθμιζε διαφόρους δυσμορφίας. Πολλαὶ γυναικεῖς θὰ εὔρισκον γαμήρον μόνον ἐξ αἰτίας τῆς ώραίας των οὐρᾶς καὶ οἱ ποιηταὶ θὰ εὔρισκον ἐπίθετα διὰ νὰ ἔξυμνήσουν τὸ κάλλος αὐτῆς. 'Ο "Ομηρος θάπεκάλει λ. χ. τὴν 'Αφροδίτην ἢ τὴν 'Ἐλένην «καλλίουρον» ἢ «δασίουρον».

« "Επειτα θὰ εἴχουμεν εἰδικοὺς κομμωτὰς καὶ εἰδικοὺς ιατροὺς διὰ τὴν οὐράν.

« 'Αλλὰ φαντασθῆτε πρὸς στιγμὴν ὅλον αὐτὸν τὸ πλήθος, ποῦ περιπατεῖ εἰς τὴν πλατεῖαν, κερκοφόρον. Φαντασθῆτε τὸ θαυμάσιον θέαμα χιλίων οὐρῶν σειομένων!... Εγγοεῖτε δὲ! θὰ ἔδιδε καὶ ἀφορμὴν ἐρίδων. Κύριε μούπατησες τὴν οὐρά! "Ανοιξε τὰ στραβά σου ἢ σὲ κάνω κολοθὸν! Τότε δὲ καί τινες μεταφοραὶ θὰ εἴχαν ἔνοιαν. Λ. χ. «χώνει παντοῦ τὴν οὐρά του» ἢ «ἔχει κομμένη τὴν οὐρὰ» ἢ «κουνεῖ τὴν οὐρά της.»

« Εἰπέτε μου λοιπὸν σᾶς παρακαλῶ, δὲν ἔξημιώθη εἰς

ποικιλίαν καὶ γραφικότητα ὁ ἄνθρωπος, διότι ἡ φύσις, διὰ νὰ τὸν κάμη τελειότερον, τὸν ἔκαμε κολοβόν;

ΙΩ. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗΣ

ΤΑΞΕΙΔΙ

 ΑΛΛΕΙ τὸ κῦμα, πικροφάλλει μυστικὰ τοῦ τοξειδιοῦ τὸ θρῆνο 'ς τὸ λιμάνι κάτου,
ἔκει 'ς τὴ γαλανὴ καὶ ἀκύμαντη ἀμμουδία,
ποῦ μαῦρος κύκνος κλαίει καὶ ἀπλώνει τὰ φτερά του.
Ψάλλει τὸ κῦμα καὶ μὲ κράζει βιαστικὰ
γοργοὶ νὰ πᾶμε 'ς τὴν πατρίδα τοῦ θανάτου.

"Ω πλάνο κῦμα, νᾶσαι σύ, ποῦ ἔναν καιρὸ
ἀπ' τῶν δνείρων τὸ ξεφάντωμα μ' ἐπῆρες,
ποῦ οἱ Μοῖρες μέρραιναν μὲ ἀθάνατο νερὸ
καὶ ἀντιλαθοῦσαν γύρω μου θεσπέσιες λύρες;
"Ω πλάνο κῦμα, ἐσύ δὲν μέφερες ἐδῶ
μ' ἐλπίδες τόσες; "Ἄχ! Γιατί νὰ σθύσουν στεῖρες;

Καὶ τώρα ποῦ θὰ πᾶμε, ὥ πάνερμη ψυχή;
Τὰ κρινά σου ἔξεφύλλισαν χλωμὰ 'ς τὸν ἄδη
καὶ οἱ πόντοι ἀγνάντια μᾶς ἀνοίγονται θολοὶ
καὶ μᾶς ἀπλώνει κλίνη αἰώνια τὸ σκοτάδι. . .
Καὶ τώρα ποῦ θὰ πᾶμε, ὥ πλάση μου νεκρή,
χωρὶς ἀνθούς χαρᾶς, χωρὶς φωτὸς σημάδι;

Ψάλλει τὸ κῦμα καὶ με κράζει βιαστικά. . .
Βουβόδ μὲ φέρνεις ἡ νύχτα 'ς τὸ λιμάνι κάτου. . .
Μᾶς βλέπει ὁ ἥλιος ἀλαλος καὶ ξεψυχᾷ
κ' ἐνῷ τὸ μαῦρο πλοϊο ἀπλώνει τὰ φτερά του,
ψάλλει τὸ κῦμα, νεκροφάλλει ἀρμονικά:
— "Πᾶμε, ω ζωή, γιὰ τὴν πατρίδα τοῦ θανάτου. . .

I. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ